

Wendbaar vakmanschap

De wereld verandert, onder andere door toenemende automatisering, groter afbreukrisico, snel moeten inspelen op innovaties en het werken in snel veranderende rollen. Dit maakt dat van medewerkers een nieuw soort vakmanschap wordt verwacht, waarin niet alleen nauwgezet instructies worden gevolgd, maar waarin er ook voortdurend aandacht is om het werk beter en effectiever te doen. Hierbij past dat de nieuwe vakman zelf regie neemt op de eigen ontwikkeling en zelf voor kennisbronnen zorgt door een eigen netwerk te bouwen en te benutten. Meer creatief dan alleen maar braaf. Meer proactief dan volgend. Met groter vertrouwen in eigen kunnen.

We noemen dit **wendbaar vakmanschap**.

Natuurlijk zijn de kennis en vaardigheden van de vakman van groot belang, dat blijft. Maar de manier waarop hij/zij deze inzet, bepaalt de waarde van de bijdrage aan het werkproces en dus aan het bedrijf. Dit heeft alles te maken met basishouding en persoonlijke kwaliteiten. Die kun je niet leren zoals kennis, maar moet je zelf ontwikkelen. De begeleiding in dat proces is van groot belang.

Ontwikkelen van beroepshouding en kwaliteiten doe je het best in een echte werksituatie. Werken en leren moeten dus in elkaar overlopen. Als bij de medewerker of student, door juiste begeleiding, de regie op eigen ontwikkeling groeit en de nieuwsgierigheid toeneemt, gaat het proces sneller en ervaart de medewerker of student dit als een positieve stimulans. Leren en ontwikkelen is leuk.

Alle kennis eerst leren op school of in een cursus en deze daarna pas toepassen in de praktijk is niet meer van deze tijd. Mensen met de juiste basishouding kunnen zelf hun weg vinden en bijvoorbeeld met YouTube video's problemen oplossen. De kennis is op vele plaatsen te vinden en de medewerker moet die benutten om bij te blijven in het vakgebied. Leren en ontwikkelen tijdens het werk op een natuurlijk moment. Zelf de bronnen zoeken die je daarvoor nodig hebt. We noemen dat **informeel leren**. Liefst een leven lang.

Lerende organisatie

Om medewerkers (en stagiairs) in staat te stellen zich te ontwikkelen moet het bedrijf een aantal voorwaarden scheppen. Ruimte, ruggensteun en ook het meenemen van de medewerker aan innovaties. De medewerker wordt serieus genomen, mag meedoen, kan een bijdrage leveren, wordt betrokken en wordt gewaardeerd in de eigen ontwikkeling. Niet alleen medewerkers op cursussen sturen, maar de ruimte geven zicht te ontwikkelen met de juiste begeleiding. In lerende organisatie is er aandacht voor de ontwikkeling van mensen.

Maar hoe doe je dat? De facilitaire leeromgeving van MBO Life Sciences en de school voor Techniek en Technologie van het Friesland College helpt hierbij.

Voor meer informatie over deze manier van werken en leren kunt u contact opnemen met de projectleider
Peet Ferwerda – 0651291964
p.ferwerda@fcroc.nl

De facilitaire leeromgeving

Meer regie op eigen ontwikkeling vraagt om een andere leeromgeving. De opleider is niet langer degene die volledig bepaalt wat er wordt geleerd. De medewerker of student stuurt dat proces met eigen ervaringen uit de praktijk. Dat gaat niet zomaar. Bijna iedereen is opgegroeid in de traditionele leersituatie. De medewerker of student moet worden getriggerd en geactiveerd om het proces van eigen ontwikkeling op gang te brengen. Inspiratie is een belangrijke factor. In de facilitaire leeromgeving hebben we goede ervaringen. Door juiste coaching komen mensen in beweging.

Deelnemers kunnen in BBL- of BOL vorm een diploma behalen, bijvoorbeeld in de gebieden mechatronica, allround operationeel technicus en operator. Maar ook worden er maatwerktrajecten voor bedrijven uitgevoerd, in company of op school.

Hoe het werkt

De facilitaire leeromgeving voor techniek en technologie, FLOTT, kent een **basisprogramma**. Hierin zijn elementaire kennisonderdelen en basisprincipes opgenomen, die nodig zijn om de juiste (technische en technologische) taal te spreken en op hoofdlijnen technische processen te kunnen waarnemen. Het basisprogramma voor techniek bestaat uit de onderdelen elektrotechniek, natuurkunde, procesbeheersing en werktuigbouwkunde. Afhankelijk van aanwezige kennis kunnen deelnemers dit onderdeel volgen: wat je al weet hoeft je niet nog eens te leren. Soms is het goed om kennis op te frissen. Het programma duurt 20 weken - 1,5 uur per week en wordt continu herhaald. Instappen is op alle momenten mogelijk.

Tijdens en na het basisprogramma worden deelnemers begeleid in het vinden en benutten van de juiste kennisbronnen. Dit om te kunnen **leren van en in de praktijk**. Tweewekelijks begeleidt de docent de deelnemer hierin en indien nodig licht hij/zij kennisonderdelen toe. De deelnemer maakt afspraken voor het uitvoeren van experimenten, metingen en vaardigheidstrainingen. Minimaal eens per 10 weken vindt een gesprek plaats tussen deelnemer, docent en de begeleider in het bedrijf.

Het ontwikkelen van kennis, vaardigheden en kwaliteiten vindt plaats door het werken aan **casussen**. Een echte praktijkuitdaging, ingebracht door een bedrijf, wordt door samenwerkende deelnemers uitgewerkt en leidt meestal tot een advies aan het betreffende bedrijf. Dit levert een groot leereffect en mooie oplossingen. De begeleiding door docenten staat in het teken van kennisverrijking en het ontwikkelen van kwaliteiten.

Eens per 10 weken vindt een “technisch **intervisiegesprek**” plaats. Deelnemers brengen eigen vraagstukken, uitdagingen en problemen in. Op een laagdrempelig wijze ervaren deelnemers dat het loont adviezen te vragen en te benutten. De begeleiding stimuleert het bouwen en inzetten van netwerken.

Regelmatig worden er **workshops** georganiseerd over brede inspirerende thema's. De invulling vindt deels plaats vanuit de vraag van de studenten en deels vanuit een gepland aanbod. De uitvoering wordt bij voorkeur gedaan door bedrijven.

Voor meer informatie over deze ontwikkelingen kunt u kijken op de site van het project wendbaar vakmanschap in lerende organisaties:
www.wvlo.nl

De ontwikkeling van de Facilitaire Leeromgeving voor Techniek en Technologie, maakt onderdeel uit van het project “Wendbaar vakmanschap in Lerende organisaties”. De ervaringen zijn positief, deelnemers op mbo-niveau 2 t/m 4 komen in een actieve, wendbare stand.